

Oncidium fuscatum Rchb.f.

Synoniem: *Miltonia warscewiczii* Rchb. f.

Vindplaats

M. warscewiczii wordt in Columbia, Ecuador (7) en Peru in de Andes gevonden op hoogtes waar als gevolg van de stijgingsregens de luchtvochtigheid erg hoog is. De temperatuur ter plaatse is gematigd, waarbij de verschillen tussen dag en nacht niet groot zijn. Deze orchidee is een uitgesproken epifyt.

Beschrijving

De pseudobulben zijn zeer opvallend van vorm: langwerpig en dun. De afmetingen zijn ca. 16 cm bij 5

Foto: K.Eisses

cm; de dikte overschrijdt 1 cm niet. Het rhizoom is bijzonder kort; de pseudobulben liggen praktisch tegen elkaar. De kleur van de pseudobulben is groen. Elke pseudobulbe bevat één langwerpige blad, soms twee, en deze bladeren zijn 15 tot 10 cm lang bij een breedte van 4 à 5 cm. Aan de voet van de pseudobulbe bevinden zich aan elke kant twee dakpansgewijze op elkaar gelegen bladscheder) met uitlopers die zich manifesteren als een blad. Hierdoor ziet deze orchidee met niet meer dan bijv. vier pseudobulben eruit als een nogal "bossige" plant. De kleur van de bladeren is (licht)groen. De sterk gelede bloemstengel, die tot 90 cm lang kan worden, ontspruit onderaan de pseudobulbe. Aanvankelijk bloeit de stengel op de bovenste 10 à 15 cm van de bloemstengel. Nadat de eerste bloei voorbij is, lopen lager gelegen slapende bloemknoppen uit waardoor de plant gemakkelijk langer dan een half jaar in bloei kan staan! De meestal vertakte bloemstengel bevat 10 tot 25 bloemen die 4 bij 5 cm groot zijn. De petalen en sepalen zijn ca. 2 cm lang en tot 1 cm breed. Petalen en sepalen zijn bruinachtig rood met gele of witte spitse punten; de randen zijn gewelfd. De lip is 3 bij 2 cm en enigszins zadelvormig. De lip, die iets is ingesneden, is roodachtig van kleur met centraal in het rode deel een bruinig gekleurde, zeer opvallend glimmende schijf. De randen van de lip zijn wit; soms wat roze doorlopen. Aan de basis van de lip wordt een felgele vlek gevonden. De helmknop is wit. De bloem is reukloos tot zwak geurend. De wortels zijn dun. Bij oudere planten vormen zich ook luchtwortels.

Variabiliteit

In de literatuur worden geen variëteiten genoemd. Wel wordt vermeld dat de bloemen tussen de planten van verschillende herkomst variabel van kleur en vorm kunnen zijn.

Cultuur

M. warscewiczii wordt bij gematigde temperatuur gekweekt op een plaats in de halfschaduw (ca. 50% zon) bij een hoge luchtvochtigheid (ca. 70%). De temperatuur 's nachts niet onder 12°C laten komen. Direct na de eerste bloei verschijnt de nieuwe scheut, soms twee per bulbe. *M. warscewiczii* kan het beste geplant worden in een niet al te grote plastic pot. Omdat de pseudobulben dun zijn en dicht op elkaar zitten, en nauwelijks omhoog groeien, groeit deze orchidee niet snel uit de pot. Het pot materiaal moet luchtig zijn; bijv. op basis van een mengsel van osmunda en boomschors en / of kokosbrokjes. Hieraan ev. gedroogd beukenblad en plastic korrels toevoegen. *M. warscewiczii* lijkt minder geschikt voor bevestiging op een blokje. Deze

orchidee heeft nogal de neiging breed uit te groeien waardoor hij zijwaarts van het blokje zal groeien.

Als de dagen beginnen te lengen kan worden begonnen met rijkelijk water geven. Hiermee doorgaan tot de nieuwe bulbe is volgroeid. In de winter iets minderen met watergift en ev. wat meer nevelen. Het potmateriaal beslist nooit geheel laten uitdrogen, *Miltonia*'s hebben een uitgesproken hekel aan droogte. 's Winters gieten en nevelen met water van kasttemperatuur. In de groeiperiode 's zomers kan regelmatig worden gemest. Eerst de nadruk op stikstofbemesting en later mesten met meer fosfor en kalium. Deze orchidee is, als de vereiste luchtvochtigheid enigszins kan worden gerealiseerd, te proberen op de vensterbank. *M. warscewiczii* is, bij goede kweekomstandigheden, even bloeiwillig als enkele bekende hybriden zoals bijv. *Phalaenopsis*-hybriden en *Vuykstekeara* "Cambria Plus". Als de eerste bloei voorbij is de bloemstengel nooit afknippen. Doe dat pas als de hele bloemstengel duidelijk verdord is. Er zijn meer orchideeën die na een eerste bloei doorbloeien op lager op de bloemstengel gelegen slapende bloemknoppen; bijv. *Oncidium leucochilum*.

Bloeitijd

De bloeitijd begint in de winter of het vroege voorjaar. De bloeitijd is ca. 3 weken, maar daarna kan aan de bloemstengel nieuwe bloei verschijnen. De houdbaarheid van de afgesneden stengel is niet bekend; afknippen van de bloemstengel wordt overigens afgeraden omdat de slapende knoppen daarna niet meer uitlopen.

Wetenswaardigheden

Miltonia warscewiczii is vernoemd naar twee adellijke heren: Graaf Fitzwilliam Burggraaf Milton uit Engeland en Josef Ritter von Rawicz Warszewicz (1812-1866), geboren in Vilnius (Litouwen, toen Polen). Laatstgenoemde verzamelde orchideeën in Midden-Amerika en in de Andes. Hij was de ontdekker van o.a. *Gattleya dowiana* en de *Cattleya* die later naar hem werd vernoemd: *G. warscewiczii* (= *G. gigas*). Orchideeën die zijn naam dragen, zijn altijd zeer fraaie planten. Reeds in 1830 is *M. warscewiczii* in de Andes in Peru ontdekt. De plant werd door Reichenbach beschreven op basis van een herbariumexemplaar dat von Warszewicz in 1855 in de provincie Medellin in Colombia op een hoogte van 2000 tot 2600 m had verzameld. *M. warscewiczii* werd vroeger o.a. beschreven als *Odontoglossum weltoni* Hort. Onder de naam *Oncidium fuscatum* Rchb.f. is deze orchidee nog recent (1991) beschreven in "Native Colombian Orchids". Door een spelfout destijds heeft deze orchidee de naam *M. warscewiczii* (met c) gekregen en niet zoals was te verwachten *M. warszewiczii* (met z). Het geslacht *Miltonia* komt voornamelijk in Zuid-Amerika voor; enkele soorten worden ook in Midden-Amerika gevonden. Er zijn nu ca. 20 soorten bekend onder de naam *Miltonia*.

Bron:

Orchiteek N.O.V.
Bijlage van Orchideeën
Tekst: Y.D. Feikema
Foto's: K. Eisses